

10.09.2024

Asia/30

§ 457

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.8.2024 § 122 (autovaurio)

HEL 2024-003503 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.8.2024 (122 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Tietosuoja laki 29 §)
- 2 Oikaisuvaatimus 15.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö on päätöksellään 8.8.2024 (122 §) hylännyt 2.2.2024 Viikintiellä tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingon-

korvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään 1 500 euron vahingonkorvausvaatimuksensa liittyen 2.2.2024 kello 15.30 Viikintiellä tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen. Hakijan ajoneuvo vaurioitui ajettaessa ajoradalla olleeseen kuoppaan. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että kuoppa oli ajouralla eikä se ollut sen vuoksi väistettävissä. Sää oli lisäksi harmaa ja sateinen, joten vauriokohtaa ei näkynyt lainkaan. Hakija kertoo ajavansa Viikintietä päivittäin, ja että vaurio oli syntynyt yhden päivän aikana. Hakija ihmettelee myös sitä, että kuoppa on paikattu vasta viikon päästä eikä heti.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 8.8.2024. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 16.8.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten kautta. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, vaan kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli huolimattomuutta, virhettä tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytetään syyhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa muutoin vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan lisäksi kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Tiimipäällikön päätös perustuu asiassa saatuun kunnossapidon selvitykseen. Selvityksen mukaan I-luokan kunnossapidettäviin väyliin kuuluvalla Viikintiellä on ollut vahinkopaikalla ajoradan vasemmassa reunassa noin 30 cm pitkä ja 10 cm leveä kuoppa. Vahinkopaikalla ei ole aiemmin ollut kuoppaa. Kaupungin palautejärjestelmään on saapunut palaute vahingon aiheuttaneesta kuopasta keskiviikkona 7.2.2024. Kaupungille saapuneet palautteet pyritään käsittelemään viiden arkipäivän kuluessa. Kunnossapito on tehnyt tiistaiaamuna 13.2.2023 kirjauksen kuopan paikkaamisesta. Kuoppa on paikattu valuasfaltilla.

Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen säähavaintoasemalla tehtyjen mitausten mukaan vuoden 2024 alussa tammi- ja helmikuussa esiintyi leutoja jaksoja, jolloin lämpötila oli useamman vuorokauden plussalla ja jolloin esiintyi vesisadetta. Myös vahinkopäivänä 2.2.2024 oli viisi päivää aiemmin alkanut leuto ajanjakso. Vahingon tapahtuma-aikaan lämpötila oli 1,1 °C, ja sää oli poutainen koko vuorokauden ajan.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu muun muassa ajoradalla olevasta vedestä ja ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Talviaikaan erityisesti lämpötilan vaihtelu nollan molemmin puolin lisää asfaltin rikkoutumista. Kuopat voivat syntyä epäsuotuisissa olosuhteissa varsin nopeasti, jopa tunneissa. Hakijan oikaisuvaatimuksen mukaan vahingon aiheuttanut kuoppa on syntynyt yhden päivän aikana. Vahinkoaikaan on ollut leudosta talvisäästä johtuen paha keli-rikko.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kohtuullinen aika lasketaan siitä, kun vaurio on havaittu kaupungin omassa tarkastuksessa tai vauriosta on saatu ilmoitus.

Tieliikennelain mukaan ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Viikintie on vilkasliikenteinen pääkatu, ja arvioitu keskimääräinen vuorokausiliikenteen määrä vahinkokohdalla on 12 500 ajoneuvoa vuoro-

kaudessa. Hakijan vaatimuksen lisäksi kaupungille on esitetty toinen vastaava vahingonkorvausvaatimus, jossa vahinkopäivä on 7.2.2024. Kun ottaa huomioon vahinkopaikan vuorokausiliikenteen määrän, on kuoppa kaupungin näkemyksen mukaan ollut huolellista ajotapaa noudattaen autoilijoiden havaittavissa ja väistettävissä, kun vahinkoja ei ole varsin vilkkaasti liikennöidyssä kohdassa tämän enempää tapahtunut.

Kaupunki katsoo toimineensa I-kunnossapitoluokkaan kuuluvan Viikintien kunnossapidon osalta huolellisesti. Vahinkopaikalla ei ole aiemmin ollut kuoppia, ja vahingon aiheuttanut kuoppa on paikattu viivytyksettä sen jälkeen, kun kunnossapito on saanut siitä tiedon. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan eikä siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.

Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyy vahingonkorvaustiimin päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen. Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvon vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovelletut säännökset

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa (13/2003) 19 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

10.09.2024

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki 29 §)
2 Oikaisuvaatimus 15.8.2024

Oheismateriaali

1 HEL 2024-003503 Viikintie kuoppa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Toimialan yhteiset palvelut Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 08.08.2024 § 122

HEL 2024-003503 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 6.3.2024 esittänyt kaupungille määrältään 1 500 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan autosta rikkoontui kaksi rengasta kuoppaan ajamisen seurauksena 2.2.2024 klo 15.30 Viikintiellä, eläinsairaala vastapäätä olevan bussipysäkin kohdalla. Vaatimuksen mukana on toimitettu valokuva vahinkopaikalla olleesta kuopasta.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan kevyen liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kuluunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Viikintie on pääkatu ja luokiteltu I-luokan kunnossapidettäviin väyliin.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla olleesta kuopasta on saapunut palaute 7.2.2024 klo 14.19. Kuoppa on paikattu 13.2.2024 mennessä.

Vahinkopaikalla ei ole ollut aikaisemmin kuoppaa. Kunnossapito on tehnyt vahinkopaikalla edellisen tarkastuskäynnin 4.9.2023, ja tuolloin vahinkopaikalla ei ole havaittu kuoppaa.

Vahingon aiheuttanut kuoppa on sijainnut ajoradan vasemmassa reunassa, ja se on ollut noin 30 cm pitkä ja 10 cm leveä. Kunnossapidolta saadun selvityksen mukaan talvi aiheuttaa routavaurioita, ja routavauriot syntyvät, kun vesi pääsee valumaan asfaltin pienten huokosten läpi syvemmälle päällysteen sisään. Kun lämpötila vaihtelee lämpöasteiden ja pakkasen välillä, vesi jäätyy. Jäätyessään se laajenee ja aiheuttaa routavaurioita tienpintaan. Lisäksi vahinkopaikalla autojen kiihdyttäminen matkanopeuteen risteuksen jälkeen vaurioittaa tienpintaa.

Urakoitsijan tietoon ei ole tullut vahinkopaikalta 7.2.2024 annetun palautteen lisäksi muita palautteita 1.9.2023 ja 15.2.2024 väliseltä ajalta. Kaupungille on esitetty vahinkopaikalta toinen vastaava, samaa kuoppaa koskeva vahingonkorvausvaatimus, jossa vahinkopäivä on ollut 7.2.2024.

Tammikuun 2024 ensimmäinen viikko oli koko maassa erittäin kylmä. Forecan mukaan Kaisaniemen havaintoasemalla mitattiin tammikuun 2024 aikana kaksi leudompaa ajanjaksoa, jolloin lämpötila oli 2–3 vuorokautta plussan puolella. Kolmas leudompi ajanjakso, jolloin lämpötila oli plussan puolella tammikuun 2024 aikana, alkoi 28.1.2024. Lumen syvyys havaintoaseman mittauksissa on ollut tuolloin 30 cm. Lämpötila pysyi 28.1.2024 lähtien pääosin plussan puolella 4.2.2024 saakka ollen enimmillään 3,4 °C. Kyseisen leudon jakson aikana esiintyi joitain vähäisiä sateita. Vahinkopäivänä 2.2.2024 klo 15 lämpötila on ollut 1,1 °C ja lumen syvyys havaintoaseman mittauksissa on ollut 22 cm.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Kuoppien syntyminen merkkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Reikä alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajouraan. Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ja ajoradan ollessa märkä, isokin kuoppa voi syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa.

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kuoppa on syntynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa. Kuoppa on korjattu viivytyksettä sen jälkeen, kun kunnossapito on saanut siitä tiedon.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta ei sääntele tyhjentävästi kunnossa- ja puhtaanapidon tapoja tai laatuvaatimuksia. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kunta määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjä ilmoittaa siitä kaupungille. Kuopasta ei ole tullut ilmoituksia kunnossapidolle ennen vahinkoa. Kuoppa olisi sijaintinsa puolesta ollut myös väistettävissä.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

10.09.2024

Asia/30

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 22.12.2023 tekemän päätöksen § 51 mukaan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi